

CONSTRUIREA UNEI EUROPE CU ȘI PENTRU COPII

COUNCIL OF EUROPE CONSILIUL EUROPEI

► *Concepția:*

Atelierul de creație grafică al Consiliului Europei

Realizarea: Departamentul de Producție al Documentelor și Publicațiilor (DPDP)

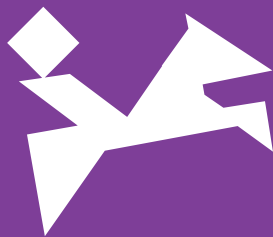
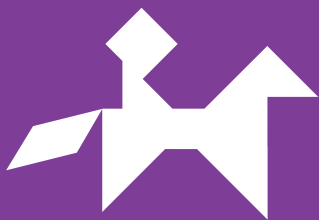
© Consiliul Europei

Publicat în România, august 2007

Distribuție gratuită

ȘAPTE MOTIVE BUNE PENTRU

CONSTRUIREA
UNEI EUROPE
CU ȘI PENTRU
COPII

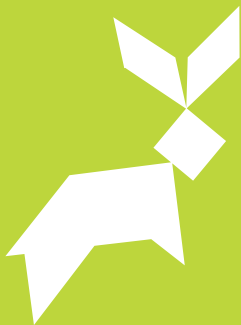

1. Copiii nu sunt mini-persoane cu mini-drepturi

Copiii au drepturi. Convenția Națiunilor Unite privind drepturile copilului recunoaște copiii ca deținători a numeroase drepturi esențiale. În Europa, protecția drepturilor fundamentale ale copilului este consolidată mai ales ca urmare a Convenției europene a drepturilor omului și a Cartei sociale europene. Pentru a da numai câteva exemple, cităm dreptul la viață, dreptul de a nu fi supus la pedepse sau tratamente inumane sau degradante, protecția față de munca forțată sau sclavie, respectul vieții private și de familie, dreptul la protecție împotriva pericolelor, dreptul la educație.

Programul pe 3 ani al Consiliului European „Construirea unei Europe cu și pentru copii” vizează garantarea respectării drepturilor copilului peste tot și de către toți în Europa.

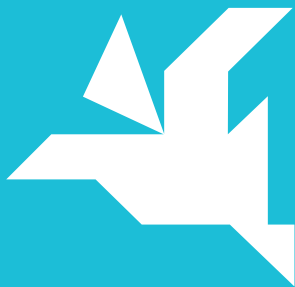
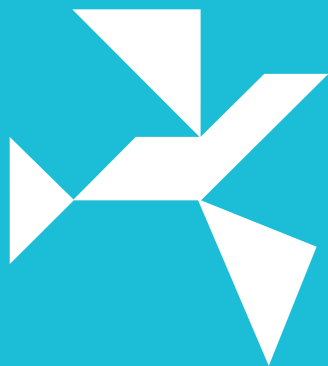

2. Copiii sunt vulnerabili. Ei au nevoie de mai multă protecție, nu de mai puțină

Copiii sunt victime a numeroase forme de violență, ei sunt exploatați ca sclavi, soldați, muncitori. Copiii sunt neglijați, maltratați, mutilați, omorâți. Această violență se manifestă pe stradă, la școală, la spital, pe Internet, în centrele de detenție, în media, acasă și în alte locuri în care copiii se presupune că sunt în securitate. Copiii sunt vulnerabili. Pentru a-și satisface cele mai multe din dorințe, ei depind de adulți. Ei nu se pot apăra ei înșiși și cer adulților un sfat. De aceea trebuie luate măsuri speciale pentru a compensa vulnerabilitatea copiilor.

Programul „Construirea unei Europe cu și pentru copii” vizează eradicarea tuturor formelor de violență asupra copiilor. El are la bază 4 principii (4P): protecția copiilor; prevenirea violenței, urmărirea delicvenților și participarea copiilor. Printre altele trebuie acordată o atenție specială celor mai vulnerabili copii: celor cu dizabilități, celor care trăiesc în sărăcie și celor care nu sunt întreținuți de părinții lor.

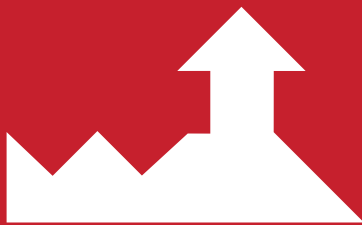
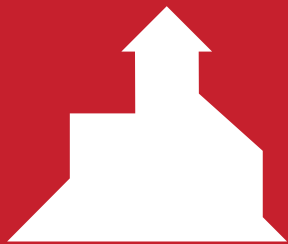

3. Nimic nu poate justifica violența împotriva copiilor

În multe țări europene societatea tolerează și chiar aprobă anumite forme curente de violență asupra copiilor, mai ales cele din familie. Totuși, nici o tradiție, religie, credință, situație economică sau metodă „pedagogică” nu poate, niciodată, justifica lovirea, mutilarea, violarea, umilirea unui copil sau a oricărei alte forme care aduce atingere demnității lui. Continentul european trebuie să devină un spațiu în care să nu mai existe practici de natura pedepselor corporale.

Programul „Construirea unei Europe cu și pentru copii” va milita împotriva tuturor formelor de violență asupra copiilor, dedicându-se în special: sensibilizării, educării, pregătirii și dezvoltării unor competențe pentru promovarea unei culturi a non-violenței și pentru a atinge nivelul de toleranță zero.

4. Orice violență împotriva copiilor poate fi evitată

Cele mai multe cazuri de violență asupra copiilor rămân invizibile. Copiii le e frică să le semnaleze, iar adulții nu urmăresc cum trebuie cazurile declarate. Ca urmare a lipsei de informații și studii, guvernelor le este greu să elaboreze politici eficiente de prevenire.

- ◆ *Programul „Construirea unei Europe cu și pentru copii” va ajuta statele să stabilească strategii de prevenire a violenței asupra copiilor. El va viza ameliorarea sistemelor care facilitează semnalarea cazurilor de violență prin intermediul serviciilor pentru copii, a măsurilor de sprijinire a familiei, reperării precoce și a constatării profesioniste a cazurilor de maltratare. El va contribui, de asemenea, oferind autorităților și profesioniștilor capacitatea de a răspunde rapid și adecvat, cazurilor de violență semnalate.*

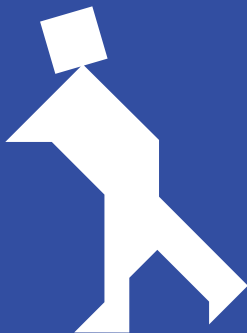
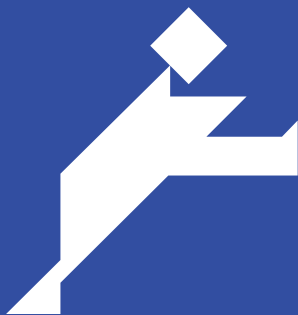

5. Protecția copiilor necesită o abordare strategică

Complexitatea și importanța problemelor care sunt în joc cât și multitudinea de actori implicați necesită o abordare strategică. Statele trebuie să definească obiective pe termen scurt și lung, să examineze cadrul lor legislativ și instituțional și să lanseze procese de participare care să poată mobiliza ansamblul partenerilor și resurselor disponibile.

Programul „Construirea unei Europe cu și pentru copii” va ajuta statele să consolideze și să dezvolte strategiile naționale destinate protejării drepturilor copilului. El le va ajuta, de asemenea, să conceapă un cadru juridic complet, coerent și accesibil. El va propune modele eficiente pentru cadrul instituțional și va încuraja lansarea unor procese participative pentru elaborarea și aplicarea politicilor naționale.

6. Drepturile copiilor ne privesc pe noi toți

Drepturile copilului trebuie să stea la baza deciziilor tuturor autorităților și instituțiilor. Toți profesioniștii, mai ales cei care sunt în mod obișnuit în contact cu copiii (personalul sectorului de sănătate și de asistență socială, profesorii, avocații, judecătorii, jurnaliștii și polițiștii), particularii (mai ales părinții) și sectorul de afaceri au responsabilitatea protecției copiilor. Trebuie recunoscut și sprijinit pe deplin rolul jucat de instituțiile independente și de organizațiile neguvernamentale.

Dar drepturile copilului se referă, înainte de toate, chiar la copii. Și totuși puțini copii își cunosc drepturile sau știu cum să și le valorizeze. Copiii trebuie să aibă acces la informații privind drepturile lor și să fie autorizați și încurajați să participe la procesul de luare a deciziilor care le afectează viața.

 Programul „Construirea unei Europe cu și pentru copii” intenționează să mobilizeze toate sectoarele societății, să le sensibilizeze asupra responsabilităților lor specifice și să le consolideze capacitatea de a preveni violența și de a proteja copiii. El va ameliora accesul copiilor la informații și va dezvolta metode și instrumente care să permită asigurarea unei participări reușite a copiilor la toate nivelurile: local, regional și național.

EUROPA

COPILOD

7. Drepturile copiilor conduc spre dezvoltarea Europei

Situația copiilor s-a ameliorat mult ca urmare a cooperării internaționale. Aceasta este esențială căci sunt urgente găsirea unor soluții la problemele cu care se confruntă numeroase țări din Europa și lupta împotriva criminalității transfrontaliere și a victimelor ei (criminalitatea din spațiul cibernetic și traficantii de copii beneficiază deseori de lipsa cooperării internaționale).

Consiliul Europei a fost fondat în 1949 pentru a reconstrui Europa având la bază 3 piloni: drepturile omului, democrația și statul de drept. Mandatul său determină statele membre (47)¹ să coopereze și să se angajeze în construirea unui spațiu în care copiii să crească simțindu-se fericiți și în siguranță.

Programul „Construirea unei Europe cu și pentru copii” va beneficia pe deplin de cooperarea internațională. El va combina instrumente importante, cum ar fi stabilirea normelor, procesele de monitorizare, elaborarea politicilor, asistența tehnică și sensibilizarea și le va pune în serviciul drepturilor copilului. El va acționa în parteneriat cu alți actori importanți din Europa, cum ar fi Uniunea Europeană și UNICEF și va asigura o continuare adecvată recomandărilor formulate de studiul Națiunilor Unite privind violența asupra copiilor.

¹ NB: în 2007 sunt 47 de state membre.

„Construirea unei Europe cu și pentru copii”: stadiul activităților

Consiliul Europei este organizația interguvernamentală cel mai bine plasată în Europa pentru a aborda într-o manieră adecvată problema drepturilor copiilor, căci el este în măsură să:

1. combine instrumente foarte pertinente: definirea normelor, monitorizarea angajamentelor, dezvoltarea politicilor, programele de cooperare și asistență și activitățile de educare, pregătire și comunicare;
2. mobilizeze cu ușurință 4 actori principali (cei 4 piloni): guvernele, parlamentele, autoritățile locale și ONG-urile.

Ansamblul organismelor, instituțiilor și al marilor entități administrative ale Consiliului Europei răspund de orientarea programului și contribuie deja la realizarea obiectivelor acestuia. Această „activitate în echipă” la nivelul Organizației este animată de un grup de lucru (task force) în care sunt reprezentate toate serviciile adecvate ale Consiliului Europei și de o unitate de coordonare a programului (în cadrul secretariatului Directoratului General de Coeziune Socială).

Paginile următoare menționează exemple de activități în curs din cadrul Consiliului Europei.

I. Evaluarea normelor

Unul dintre principalele atuuri ale Consiliului Europei este capacitatea sa de a elabora norme. Numeroase instanțe interguvernamentale impulsionează această activitate și participă la ea. Mai multe texte juridice sunt în curs de redactare:

- proiectul de convenție și de recomandare privind exploatarea sexuală și abuzul asupra copiilor;
- proiectul de recomandare privind parentalitatea pozitivă și non-violentă;
- proiectul de recomandare privind responsabilitatea copiilor în noul context mediatic;
- definirea normelor de protecție a copiilor față de conținutul nociv difuzat de media și de alte servicii de informare;
- proiectul de recomandare privind participarea tinerilor minorităților;
- proiectul de recomandare ce include Regulile europene pentru delicvenții juvenili privați de libertate sau supuși sancțiunilor sau măsurilor aplicate în comunitate;
- revizuirea Convenției europene în materia adopției;
- elaborarea unei Carte a Consiliului Europei privind educația pentru cetățenie democratică și pentru drepturile omului.

Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei adoptă recomandări, rezoluții și avize privind copiii. Rapoartele citate mai jos pot genera adoptarea unor texte de referință:

- raportul privind aplicarea mijloacelor juridice și a altor mijloace utile luptei împotriva violenței și a tuturor formelor de exploatare și abuz a copiilor;
- raportul privind orfanii Sida și copiii vulnerabili;
- raportul privind situația sanitară și socială a copiilor care trăiesc în zone de conflict sau post conflict în Europa;
- raportul privind sinuciderea copiilor și adolescenților în Europa: o gravă problemă a sănătății publice;
- raportul privind prevenirea primei violențe asupra copiilor: abandonul la naștere.

II. Monitorizarea angajamentelor

Mai multe mecanisme asigură monitorizarea aplicării de către statele membre a angajamentelor lor față de drepturile omului. Organismele statutare ale Consiliului Europei (Adunarea Parlamentară și Comitetul Miniștrilor) au creat diferite sisteme de supraveghere (pe țări, pe teme sau pe tratate de referință). Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și deciziile și concluziile Comitetului european al drepturilor sociale sunt exemple de mare importanță.

O altă instituție independentă, Comisarul pentru drepturile omului al Consiliului Europei, contribuie considerabil la evaluarea situației din țările vizitate. În rapoartele și activitățile sale, Comisarul este preocupat din ce în ce mai mult de problemele legate de drepturile copiilor.

Organismele de monitorizare sunt încurajate să acorde o atenție particulară problemelor referitoare la drepturile copiilor. Programul „*Construirea unei Europe cu și pentru copii*” va examina sistematic deciziile, rapoartele și recomandările referitoare la drepturile copiilor.

III. Dezvoltarea politicilor

Consiliul Europei deține o expertiză solidă în dezvoltarea politicilor. Majoritatea acestor activități este realizată de comitetele directoare, care sunt compuse din reprezentanți ai guvernelor, observatori ai ONG-urilor („al 4-lea pilon” al Organizației) și din alte organizații interguvernamentale. Comitetele directoare reprezintă arhitecții politicilor sectoriale ale Consiliului Europei, Comitetele directoare din segmentul cooperării juridice, al drepturilor omului, al coeziunii sociale, al culturii, educației și al tineretului tratează diverse aspecte ale drepturilor copiilor, cum ar fi:

- accesul copiilor romi la educație;
- educația privind cetățenia democratică;
- drepturile copiilor ce trăiesc în instituții;
- drepturile copiilor cu dizabilități;
- integrarea copiilor migranților;
- participarea copiilor: dezvoltarea metodelor, rețelelor și mijloacelor, acordându-se o atenție specială copiilor victime ale excluziunii (copii migranți, copiii străzii, copii care trăiesc în instituții, copii handicapați);

- analiza politicilor naționale de tineret corelată cu politicile referitoare la copii;
- analiza cadrului juridic și instituțional la nivel național și local, identificarea bunelor practici și elaborarea metodelor de strategii naționale pentru protecția drepturilor copiilor;
- analiza politicilor de prevenire la nivel național și local, identificarea bunelor practici și elaborarea unor modele de politici de prevenire la nivel național și local;
- elaborarea unor linii directoare pentru o parentalitate fără violență;
- elaborarea unui ansamblu de instrumente pentru decidenți în domeniul educației pentru cetățenie democratică și pentru drepturile omului.

IV. Cooperare și asistență

La solicitarea țărilor interesate, Consiliul Europei cooperează cu autoritățile naționale și oferă asistență mai ales în domeniile următoare: reformă legislativă, elaborarea politicilor și cadrelor instituționale, formarea profesioniștilor.

V. Activități de educare, comunicare și formare

Normele și politicile trebuie să fieacompaniate de comunicare, educare și strategii de formare. Activitățile în curs includ:

- dezvoltarea unui site Internet consacrat drepturilor copiilor;
- dezvoltarea unui site Internet pentru copii;
- publicarea unor manuale; cum ar fi: folosirea Internetului, violența în mediul școlar, guvernarea democratică în școală;
- elaborarea de manuale pentru formatori privind: educația pentru drepturile omului pentru și cu copiii (Compasito), violența asupra femeilor, violența la școală etc.;
- publicarea unei versiuni accesibile copiilor și tinerilor a „Cartei privind participarea tinerilor la viața locală și regională”;
- campanii de informare asupra unor probleme specifice, cum ar fi: abuzul sexual, pedepsele corporale, violența în mediul școlar, violența din media;
- organizarea de activități și campanii la nivel național.

Consiliul Europei și drepturile copilului

PRINCIPALELE TEXTE JURIDICE

I. Convenții

Principalele convenții

- Convenția privind apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (1950)
- Carta socială europeană (1961)
- Carta socială europeană revizuită (1996)
- Protocolul adițional la Carta socială europeană care prevede un sistem de reclamații colective (1995)
- Convenția europeană pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante (1987)

Alte convenții

- Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane (2005)
- Convenția privind relațiile personale referitoare la copii (2003)
- Convenția privind criminalitatea cibernetică (2001)

- Convenția europeană privind naționalitatea (1997)
- Convenția europeană privind exercitarea drepturilor copiilor (1996)
- Convenția europeană privind recunoașterea și executarea deciziilor în materia custodiei copiilor și restabilirea custodiei copiilor (1980)
- Convenția europeană privind statutul juridic al copiilor născuți în afara căsătoriei (1975)
- Convenția europeană în materia adopției copiilor (1967)

Textul acestor convenții în limba engleză și franceză poate fi găsit la adresa: <http://conventions.coe.int/>

II. Recomandări și rezoluții ale Comitetului Miniștrilor (1990 – 2006)

- Recomandarea Rec(2006)1 privind rolul consiliilor naționale de tineret în dezvoltarea politicilor de tineret
- Recomandarea Rec(2005)5 referitoare la drepturile copiilor care trăiesc în instituții
- Recomandarea Rec(2004)13 referitoare la participarea tinerilor la viața locală și regională
- Recomandarea Rec(2003)20 referitoare la noile metode de tratare a delincvenței juvenile și rolul justiției pentru minori
- Recomandarea Rec(2002)5 privind protecția femeilor împotriva violenței
- Recomandarea Rec(2001)16 privind protecția copiilor împotriva exploatării sexuale

- Recomandarea Rec(2001)10 privind cadrul european de etică al poliției
- Recomandarea Rec(2000)11 privind lupta împotriva traficului de ființe umane în scopul exploatării sexuale
- Recomandarea Rec(98)8 privind participarea copiilor la viața socială și a familiei
- Recomandarea Rec(97)19 privind prezența violenței în media electronice
- Recomandarea Rec(97)13 privind intimidarea martorilor și dreptul la apărare
- Recomandarea Rec(94)14 privind politicile coerente și integrate referitor la familie
- Recomandarea Rec(93)2 privind aspectele medico-sociale ale rețelilor de tratament (abuzului) aplicate copiilor
- Recomandarea Rec(91)11 privind exploatarea sexuală, pornografia, prostituția cât și traficul de copii și tineri
- Recomandarea Rec(91)9 privind măsuri urgente referitoare la familie
- Recomandarea Rec(90)2 privind măsurile sociale privind violența în familie

- Rezoluția ResAP(2005)1 privind protecția adulților și copiilor cu dizabilități împotriva abuzului

Textul acestor recomandări și rezoluții în limba engleză și franceză poate fi găsit la adresa: http://www.coe.int/t/cm/adoptedTexts_en.asp

III. Recomandări și rezoluții ale Adunării Parlamentare (1990-2005)

- Recomandarea 1703(2005) – protecția și asistența pentru copiii separați de părinți, care solicită azil
- Recomandarea 1698(2005) – drepturile copiilor în instituții: o continuare a Recomandării 1601(2003) a Adunării Parlamentare
- Recomandarea 1666(2004) – interzicerea pedepselor corporale asupra copiilor în Europa
- Recomandarea 1596(2003) – situația tinerilor migranți în Europa
- Recomandarea 1632(2003) – adolescenții în suferință: o abordare socială și sanitară a suferinței tinerilor
- Recomandarea 1601(2003) – îmbunătățirea sorții copiilor abandonati în instituții
- Recomandarea 1561(2002) – măsuri sociale în favoarea copiilor războiului în Europa de Sud-Est
- Recomandarea 1555(2002) – imaginea femeii în media
- Recomandarea 1551(2002) – construirea în sec. XXI a unei societăți cu și pentru copii: continuarea strategiei europene pentru copii [Recomandarea 1286(1996)]
- Recomandarea 1545(2002) – campania împotriva traficului de femei
- Recomandarea 1532(2001) – o politică socială dinamică în favoarea copiilor și adolescenților în mediul urban
- Recomandarea 1526(2001) – o campanie împotriva traficului de minori pentru dezamorsarea filierei de est a Europei: cazul Moldovei
- Recomandarea 1523(2001) – sclavia domestică

- Recomandarea 1501(2001) – responsabilitatea părinților și profesorilor în educația copiilor
- Recomandarea 1459(2000) – Planul de acțiune în favoarea copiilor din Kosovo
- Recomandarea 1449(2000) – migrația clandestină din sudul Mediteranei către Europa
- Recomandarea 1443(2000) – respectarea drepturilor copiilor în cazul adopției internaționale
- Recomandarea 1398(1999) – situația copiilor în Albania
- Recomandarea 1371(1998) – abuzul asupra copiilor
- Recomandarea 1336(1997) – prioritate asupra luptei împotriva exploatării muncii copiilor
- Recomandarea 1286(1996) – o strategie europeană pentru copii
- Recomandarea 1121(1990) – drepturile copiilor

- Rezoluția 1337(2003) – migrațiile conectate cu traficul de femei și prostituția
- Rezoluția 1307(2002) – exploatarea sexuală a copiilor: toleranță zero
- Rezoluția 1291(2002) – răpirea internațională a unui copil de unul dintre părinți
- Rezoluția 1247(2001) – mutilarea sexuală feminină
- Rezoluția 1215(2000) – campania împotriva recrutării copiilor soldați și participarea lor la conflicte armate

- Rezoluția 1212(2000) – violul în conflictele armate
- Rezoluția 1099(1996) – exploatarea sexuală a copiilor

Textul acestor recomandări și rezoluții în limba engleză și franceză poate fi găsit la adresa: http://assembly.coe.int/ASP/Doc/ATListing_E.asp

IV. Recomandările și rezoluțiile Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei

- Recomandarea 135(2003) privind parteneriatele locale pentru prevenirea și lupta împotriva violenței în școală
- Recomandarea 53(1999) privind politicile pentru copiii/adolescenții lipsiți de familie

- Rezoluția 160(2003) asupra parteneriatelor locale pentru prevenirea și lupta împotriva violenței din școală
- Rezoluția 74(1999) privind politicile pentru copiii/adolescenții lipsiți de familie.

Textul acestor recomandări și rezoluții în limba engleză și franceză poate fi găsit la adresa: http://www.coe.int/t/congress/4-Texts/adoptedTexts_en.asp

COPIER

COPIER

Construieste împreună cu noi!

Desenele programului « Construirea unei Europe cu și pentru copii » sunt inspirate dintr-un tangram. Tangramul este un joc chinezesc de gândire similar cu un puzzle. Scopul este de a realiza forme din 7 piese standard: 5 triunghiuri din care 2 mai mari, unul mediu și 2 mai mici, un pătrat și un paralelogram. La prima privire realizarea formelor pare simplă, dar după mai multe încercări s-ar putea să vă schimbați părerea! Dacă n-ați mai jucat acest joc înainte, încercați să reproduceți ilustrațiile din această cărticică utilizând piesele decupate din pagina următoare. Dacă nu reușiți, rugați un copil să vă ajute sau uitați-vă la rezolvările de la paginile 33 și 34.

Tangram

Tangram

Soluții

Soluții

Unitatea de coordonare

„Construirea unei Europe cu și pentru copii”

DGIII – Coeziune socială, Consiliul Europei

F-67075 Strasbourg Cedex

Tel.: +33 3 90 21 52 51

Fax: +33 3 90 21 52 85

www.coe.int/children

Traducerea în limba română:

Biroul de Informare al Consiliului Europei la București

Str. Alexandru Donici nr. 6, sector 2, București 020478

Tel: +40 21 211 68 10

Fax: +40 21 211 99 97

www.coe.ro ; e-mail: info.office@coe.ro

Romanian

